

FAKİRLER VE CENNET*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İnne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ وَدِينَكُمْ
وَاحِدٌ وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ وَلَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَيَّ
أَعْجَمِيٍّ وَلَا عَجَمِيٍّ عَلَيَّ عَرَبِيٍّ وَلَا أَحْمَرَ
عَلَيَّ أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَيَّ أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى

(ابن النجار عن أبي سعيد)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 123/1 (Inne rabbeküm vâhidün, ve inne ebâküm vâhidün, ve dîneküm vâhidün, ve nebiyyeküm vâhidün, ve lâ fadle li- arabiyyin alâ a'cemiyyin, ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin, ve lâ ahmera alâ esvede, ve lâ esvede alâ ahmera, illâ bi't-takvâ.)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-ı şerife okuyalım:

“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin- nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâââ... Âlihîîî, ve sahbihîîî, ve sellim.” (3 defa)

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Rabbiniz Bir, Atanız Bir, Dininiz Bir...

İbnü'n-Neccâr, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ وَدِينَكُمْ
وَاحِدٌ وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ وَلَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَيَّ
أَعْجَمِيٍّ وَلَا عَجَمِيٍّ عَلَيَّ عَرَبِيٍّ وَلَا أَحْمَرَ
عَلَيَّ أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَيَّ أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى

(ابن النجار عن أبي سعيد)

RE. 123/1 (*Inne rabbeküm vâhidün, ve inne ebâküm vâhidün, ve dîneküm vâhidün, ve nebiyyeküm vâhidün, ve lâ fadle li-arabiyyin alâ a'cemiyyin, ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin, ve lâ ahmera alâ esvede, ve lâ esvede alâ ahmera, illâ bi't-takvâ.*)

(*Inne rabbeküm vâhidün*) “Ey insanlar, ey Müslümanlar, Rabbiniz birdir.” Bütün insanların Rabbi Allah-u Teâlâ’dır. Yahudinin, çingenenin, bütün mahlûkatın, ne varsa etrafımızda canlı cansız, hepsinin Rabbi Allah’tır, birdir, başka değil.

(*Ve inne ebâküm vâhidün*) “Bütün insanlar, hepimiz Âdem AS’ın evlâdıyız.” Bütün beşeriyet Adem AS’dan neş’et etmiş, tevellüd etmiştir. Hz. Âdem babamız, Hz. Havva anamız; bütün beşeriyetin kökü bunlar.

(*Ve dîneküm vâhidün*) “Dinlerde ihtilaf olmuş ama, bizim dinimiz birdir. Müslümanların dini İslâm dinidir. (*Ve nebiyyeküm vâhidün*) Ve Peygamberimiz de birdir; Muhammed Mustafâ SAS...”

Binâen aleyh; (*Ve lâ fadle li-arabiyyin alâ a'cemiyyin*) “Arap olanın Arap olmayana üstünlüğü yoktur.”

¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.411, no:23536; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.245, no:240; Ebû Saîd el-Hudrî RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.93, no:5655; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.19, no:7819.

“—Ben Arabım, Peygamber SAS de Arap, Kur’an da Arapçadır, binâen aleyh biz sizden üstünüz!” demeye kimsenin hakkı yoktur.

Arapların Araptan gayrı olan milletler, insanlar üzerine hiçbir üstünlükleri yoktur.”

“—E canım işte o Arap ya, Peygamber SAS de Arap. Elbette onlar da iftihar edecekler; ‘Peygamber bizden, Kur’an da bizim dilimizde, biz sizden üstünüz!’ diyecekler.”

Ama bunları Peygamber SAS dememiş, öyle iş yok. Öyle şey İslâm’da olmaz.

Rabbimiz bir, dinimiz bir, Peygamberimiz de bir. Peygamber Efendimiz Arab’a mahsus gönderilmemiş, bütün insanlığa, beşeriyete mahsus. Peygamber ins ü cinne gönderilmiş, bütün beşeriyetin Peygamberidir. Yalnız Arab’a değil. Onun için; “Arab’ın Arap’tan gayrı üzerine üstünlük taslamaya hakkı yoktur.”

(Ve lâ a’cemiyyin alâ arabiyyin) “Arab’ın gayrısı olan insanların da Arab’a üstünlüğü yoktur.”

İşte bilgisi olur, şusu olur busu olur, hüneleri çok olur, gökte uçar, şurada uçar, burada uçar;

“—E biz de sizden üstünüz bak! Sizin bilgileriniz yok, gökte uçamıyorsunuz. Topunuz tüfeğiniz yahut şununuz bununuz da yok! Bak yahudi sizin hepinizin hakkından geldi. Binâen aleyh biz olsaydık şöyle yapardık, böyle yapardık.” demek de doğru değil.

Hiçbir zaman kimsenin kimse üstüne bir üstünlük taslamaya hakkı yok. (*Ve lâ ahmera alâ esvede*) Ahmer kırmızı, esved siyah. Bundan murad Arap ile Arab'ın gayrı olan insanlar. "Arap olmayanın Arab'a bir üstünlüğü yok!"

(*Ve lâ esvede alâ ahmera*) "Arabın da Arap olmayana bir üstünlüğü yok! (*İllâ bi't-takvâ*) Kim Allah'tan korkup sakınırsa, üstünlük ona mahsustur."

Hiç kimsenin kimseye üstünlüğü yok; üstünlük Allah'tan korkusu olana mahsus. Kim Allah'tan çok korkuyor; o üstündür.

Bu da derece derece tabii. Herkesin, hepimizin Allah'tan korkusu var ama derece derece... Kimisi çok korkar, hiç günah yapamaz, fenalık yapamaz, kimseye şunu bunu yapamaz, bu üstün bir korku... Herkes öyle olmaz, derece derece korkar. Mesela bir adam namazını kaçırmamak için çok uğraşır, orucunu da öyle yapar. E öteki bakarsın korktuğu yok, namazını vaktinde kılamaz, geç kılar, şöyle yapar, böyle yapar; ama korkusu da vardır yine, korkusuz değildir.

Ama işte burada takvâ, Allah'tan korkmak üç nevi:

Birisi küfür yapmamak, İslâm'ın gayrı olan küfrü işlememek. Bir de gâvurluktan korkmak, gâvur olmaktan korkmak.

"—Gâvurluk nasıl olur sonradan?"

İşte İslâm'ın gayrı hareketler insanı gavur eder. İslam'ın gayrı olan inançsızlıklar... Meselâ helâl olan bir şeye haram dersen, haram olan bir şeye de helâl dersen... İtikad kitaplarında uzun boylu tafsilatları vardır. Ha bunlar küfrü mucibdir.

İşte burada takvâ, küfre düşmemek için, aman gavur olmayayım diye dilini muhafaza eder, harekâtını muhafaza eder, küfre düşmekten korkar. Bu takvâdır.

İkinci takvâ; günahlardan korkar, büyük günah işlemez ama küçükleri belki işler.

Ama o öteki üçüncü takvâ; ne küçük işler, ne büyük işler; hiç günah işlemez, bu üçüncü takvâ... Allah bu takvâları bize de nasib etsin...

Demek ki üstünlük ancak takvâ ile oluyor. Arap olmakla yahut şu olmakla, bu olmakla olmuyor. Şu olmuşsun bu olmuşsun, Arap olmuşsun fark etmez, üstünlük ancak takvâ ile olur. Kim Allah'tan korkup çok çekinirse, o üstündür.

Allah cümlemize o takvâyı nasib etsin...

b. Peygamber Efendimiz'in Şefaati

Taberânî, Avf ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

² Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.68, no:126; İbn-i Ebî Asım, *Sünneh*, c.II, s.357, no:686; Avf ibn-i Mâlik RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.25, no:7828. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.403, no:39078.

إِنَّ رَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَيْرَنِي بَيْنَ خَصْلَتَيْنِ
بَيْنَ أَنْ يَدْخُلَ نِصْفُ أُمَّتِي الْجَنَّةَ وَبَيْنَ

الشَّفَاعَةِ فَاخْتَرْتُ الشَّفَاعَةَ

(طب. عن عوف ابن مالك)

RE. 123/2 (*Inne rabbî tebâreke ve teâlâ, hayyeranî beyne hasleteyni. En yedhule nısfü ümmetî el-cennete, ve beyne'ş-şefâati; fa'htertü'ş-şefâate.*)

Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

(*Inne rabbî tebâreke ve teâlâ*) “Rabbim tebâreke ve teâlâ, (*hayyeranî beyne hasleteyni*) beni iki şey arasında muhayyer kıldı. ‘Nasıl istersen öyle olsun!’ dedi. (*En yedhule nısfü ümmetî el-cennete ve beyne'ş-şefâati*) Ümmetimin yarısını doğrudan cennete koymakla şefaati arasında...”

“—Sana ümmetinin yarısını bağışlayayım mı? Yoksa şefaati mi istiyorsun?” dedi. Bunda beni muhayyer kıldı.

Râmuz'daki metinde yok ama başka rivayetlerde var:

(*Fa'htertü'ş-şefâate*) “Ben şefaati tercih ettim.” buyuruyor.

“—Halbuki Allah benden daha affedicidir, daha fazla yapar ama, ben de kıyamadım ümmetime... Belki Cenâb-ı Hakk'ın affetmeyecekleri vardır, onları da ben affederim diyerekten şefaati ihtiyar ettim.” diyor.

Allah şefaatlere nâil etsin...

Bugün Vahhabîler bu şefaati inkâr ederler, “Şefaati Allah’a mahsustur, başkasının şefaati yoktur.” derler. Halbuki Cenâb-ı Peygamber’in bu konuda hadisleri çoktur.

Onlar Âyete’l-Kürsî’deki;

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

(البقرة: ٢٥٥)

(Menze’llezî yeşfeû indehû) “Kimdir Allah’ın huzurunda şefaati edecek, (illâ bi-iznihî) yâni ancak onun izni olursa şefaati eder. İzni olmadan kim şefaati edebilir, kimse izinsiz şefaati edemez.” (Bakara, 2/255) diye bildiriliyor.

Buradan, izinsiz şefaati edilemeyeceği anlaşıldığı gibi; Allah’ın bazı kimselere izin verip, onlara da şefaati hakkı verdiği de görülüyor. Hadis-i şeriflerden de biliyoruz: Peygamberlerin şefaati var, şehidlerin şefaati var.

Burada da, “Cenâb-ı Hak tarafından muhayyer kıldım, ben de şefaati ihtiyar ettim.” buyuruyor.

Allah cümlemize nasib etsin...

c. Cennette Efendi ve Köle

Ukaylî ve Hatîb-i Bağdâdî, Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

إِنَّ رَجُلًا دَخَلَ الْجَنَّةَ فَرَأَى عَبْدَهُ فَوْقَ دَرَجَتِهِ

فَقَالَ يَا رَبِّ عَبْدِي فَوْقَ دَرَجَتِي

فَقَالَ جَزَيْتُهُ بِعَمَلِهِ وَجَزَيْتُكَ بِعَمَلِكَ

(عق. خط. عن أبي هريرة)

RE. 123/3 (*Inne racülen dehale'l-cennete, feraa abdehû fevka derecetihî, fekàle: Yâ rabbi, abdî fevka derecetî? Fekàle: Cezeytühû bi-amelihî, ve cezeytüke bi-amelike.*)

(*Inne racülen dehale'l-cenneh*) “Bir müslüman cennete girdi, bir adam cennete girdi. (*Feraâ abdehû fevka derecetihî*) Girdi ama, cennette kendisinin dünyadaki müslüman kölesini, hizmetkârını kendisinden yüksek derecede, mertebesi daha yüksek olarak gördü.”

(*Fekàle: Yâ rabbî, hâzâ abdî fevka derecetî*) Diyor ki: “Şu benim kölemdi yâ Rabbi, benden daha yüksek derecede; bu nasıl oluyor?”

³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.216, no:3055; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.231, no:7356; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.129, no:3567; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.437, no:251; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.19; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.89, no:25111; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.33, no:7847.

(Fekàle lehû: Neam, cezeytühü bi-amelihî, cezeytüke bi-amelike) Allah-u Telâlâ Hazretleri buyurur ki: “Evet, gördüğün gibi bu dünyada işlediği amellerin mükâfatını vererek onu bu dereceye çıkarttım; senin işlediğin amellerin karşılığı olarak da sana o dereceyi verdim.”

Hani çocuklar imtihana giriyor da herkese puan veriyorlar da;

“—Sen burasını kazanamadın, senin hakkın şurası.” diyorlar. Şimdi bu adam da tabii kölesi aşağıda olsun istiyor. Yani mâdûnunda olsun istiyor ama o amelleri iyi yapmış, ibadetleri daha güzel yapmış, orasını kazanmış. İmtihan bu... Burası dâr-ı imtihandır.

Allah burada da imtihanı kazananlardan etsin cümlemizi... Çok da zor, onun için Allah’a iyi sarılıp; “Aman yâ Rabbi! Beni

bana bırakma ki, ben bu imtihanı kazanayım! Benim kabiliyetim yok, zayıfım çünkü. Binâen aleyh sen bana yardım et ve bana bu imtihanı kazandıracak kuvvet ve kudreti ver!” diye dua etmek lâzım.

ç. Gizli Sadakanın Fazîleti

İbn-i Asâkir ve Râfîî, Abdullah ibn-i Abbas RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

⁴ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.172; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan. Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.VIII, s.354, no:13726; Muaviye ibn-i Hayde RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VI, s.398, no:16242; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.IX, s.59, no:7907.

إِنَّ صَدَقَةَ السِّرِّ تُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ وَإِنَّ
صَلَاةَ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَإِنْ صَنَائِعَ
الْمَعْرُوفِ تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ وَإِنَّ قَوْلَ لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَدْفَعُ عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةً وَتِسْعِينَ
بَابًا مِنَ الْبَلَاءِ أَذْنَاهَا اللَّهُمُّ

(كر. والرافعى عن ابن عباس)

RE. 123/4 (*Inne sadakate's-sirri tutfiü gadabe'r-rabbi, ve inne sılate'r-rahimi tezîdü fi'l-umuri, ve inne sanâia'l-ma'rûfi takî mesària's-sûi, ve inne kavli lâ ilâhe illa'llàhu tedfeu an kàilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâi, ednâhâ el-hemmü.*)

(*Inne sadakate's-sirri*) “Gizli sadaka vermek, (*tutfiü gadabe'r-rabbi*) Hz. Allah Celle ve A'lâ'nın gazabını söndürür.” Allah-u Teâlâ Kur'an'daki âyet-i kerimesinde:

وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُوتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ

(البقرة: ٢٧١)

(*Ve in tuhfûhâ ve tü'tûhe'l-fukarâe fehüve hayrun leküm*) “Eğer o sadakaları gizleyerek fakirlere verirsiniz, artık o sizin için daha da hayırlıdır.” (Bakara, 2/271) buyuruyor.

(*Ve inne sılâte'r-rahimi tezîdü fi'l-umri*)
“Sıla-i rahim, akrabâ u taallûkat ile alâkayı kesmeyip, mümkün mertebe daima birbirlerini ziyaret etmek ömrü arttırır.”

Hepimiz birbirimizi ziyaret etmekle mükellefiz ama hiç olmazsa akrabâ u taallukat başta... Baban, annen, teyzen, amcan, halan, dayın, kardeşler; bunlar birinci sınıf, bunları sık sık ziyaret et! Uzaktaysa, ziyaret etmeye gücün yetmiyorsa, mektup gönderirsin.

Akraba u taallûkatı ziyaret, ömrü artırır.

“—Canım hocaefendi ömür artar mı?”

Bilmem, bak Peygamberimiz. “Ömrüne bereket verir arttırır.” diyor. Artması bereket...

Bak geçen gün demiştim, Tebük Gazası'nda ashabın yiyeceği bitti, Cenâb-ı Peygamber SAS:

“—Kimde ne varsa getirsin.” dedi.

Döktüler bir hasırın üzerine, sonra onu taksim etti ashaba...

Ebû Hüreyre RA diyor ki:

“—Peygamber dünyadan göçtü, hâlâ o benim evimde duruyor.” Yiyor ama bereketten dolayı bitmiyor, yerde mahsulün bittiği gibi arkası geliyor. Bereket... Ama sen onu göremezsin, ben de göremem. Bu Allah-u Teâlâ'nın verdiği bir şeydir.

Bazı keselere bazı büyükler para verirler, bu bereket parası diye, saklarız onu kesemizde. Bakarsın bir süre paran bitmez.

“—Yâhu, bugün çok para harcadım ama, bu para yine duruyor kesede!” dersin.

Bitmez, bu bereket Allah'tandır. Bunun çok tecrübeleri de vardır, incelemeye de lüzum yok... Ömrü de böyle Cenâb-ı Hak bereketlendirir.

Bir adamcağız geldi 90 küsür yaşındayım dedi ama bizden dinç. Hacca gitmek istiyor şimdi, yardım etmişler o da gidecek inşallah hacca. Ama 94 yaşındayım dedi.

(*Ve inne sanâia'l-ma'rûfi takî mesària's-sûi*) “Sofralar tertip etmek, yemekler tertip etmek, yedirmek, içirmek, kötü ölümden adamı kurtarır.” Kötü ölümden, tehlikeli ölümden; çarpılarak ölmek, düşerek ölmek, ansızın ölmek... Bunlara karşı bu muhafız.

Ne? Çok bir şey değil, fakire fukaraya yedirecek, sadaka verecek, hayırlar verecek.

(*Ve inne kavli lâ ilâhe illa'llâhu, tedfeu an kâilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâi*) “Kelime-i tevhid diyoruz işte bu ‘Lâ ilâhe illa'llah’ sözü, bunu söyleyen kimseden Allah 99 belâyı def eder. (*Ednâhâ el-hemmü*) En ufağı sıkıntı, kaygı...”

Çok geliyor böyle insanlar:

“—Çok sıkılıyorum bunalıyorum... Yiyeceğim var, içeceğim var, her şeyim de var ama, bir bunaltı var içimde... Ne yapayım?” diyor.

İşte Allah de, *Lâ ilâhe illa'llâh* de, *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh* de, *Sübhâna'llâh* de... Bunların hepsi bir şeye gelir, kurtarır insanı. Cenâb-ı Peygamber böyle buyuruyor.

d. Sadaka Ömrü Uzatır

Taberânî, Kuseyr ibn-i Abdullah'tan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

إِنَّ صَدَقَةَ الْمُسْلِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَتَمْنَعُ مِيتَةَ
السُّوءِ وَيُذْهِبُ اللَّهُ بِهَا الْكِبْرَ وَالْفَخْرَ

(طب . عن كثير بن عبد الله عن أبيه عن جده)

RE. 123/5 (*Inne sadakate'l-müslimi tezîdü fi'l-umuri, ve temneu mîtete's-sûi, ve yüzhibü'llàhu bihe'l-kibre ve'l-fahra.*)

(*Inne sadakate'l-müslimi tezîdü fi'l-umuri*)
“Müslüman'ın sadakası ömrü artırır, (ve temneu mîtete's-sûi) ve fena ölümden kurtarır.”

Yukardaki gibi burada da, “Ömrü artırır.” diyor. Cenâb-ı Hak her şeye kâdirdir. Ömrü artırır, nasıl artırırsa artırır?

Bir yerde okumuştum, bir adam için “Filan gün ölecek.” demişler. O gün bir fakara gelmiş, ona yiyeceğini vermiş adam.

Bakmışlar ki ertesi gün, ölmemiş adam.

⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.22, no:31; Küseyr ibn-i Abdullah babasından, dedesinden.

Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.284, no:4609; Amr ibn-i Avf RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.361, no:16062; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.59, no:7909.

“—Ya bu adam ölecekti, neden ölmedi?” demişler.

Araştırmışlar, o verdiği sadaka ömrünün artmasına vesile olmuş. Uzun bu hikâyeye de bu kadarı aklımda kalmış.

Ama diyeceksin;

“—Bazı sadaka veren insanlar var, çabucak da gidiyor?”

E Allah onu affetsin, hepimizi affetsin...

Burada Cenâb-ı Peygamber yine buyuruyor:

(*Ve temne’u mîtete’s-sûi*) “Kötü ölümden de kurtarır insanı.”

Kötü ölüm; Allah esirgesin vuruyorlar ölüyor, denize düşüyor ölüyor, duvar yıkılıyor altında kalıyor ölüyor... Kötü ölümler bunlar. Allah muhafaza etsin...

Hareketlerde, akşam söylüyorlardı mesela, birçok hareketler olmuş vaktiyle, birçok şehirler yerin altından çıkıyor. Milyonluk şehirler batmışlar işte, ne oldu kim bilir, ne kadar insanlar öldü?

E bu kötü ölüm.

(*Ve yüzhibü’llàhu bihe’l-kibre*) “Bu sadaka bu sadaka kötü ölümü men ettiği gibi insandan aynı zamanda kibri de götürür. (*Ve’l-fahra*) Bu insanda iftihar etme, övünme de olmaz.”

e. Fıtır Sadakası

Hàkim ve Beyhakî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişlerdir.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

إِنَّ صَدَقَةَ الْفِطْرِ حُقُّ وَاجِبٌ، عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ،
صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ، ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى، حُرِّاً أَوْ مَمْلُوكٍ،
حَاضِرٍ أَوْ بَادٍ؛ صَاعٌ مِنْ شَعِيرٍ، أَوْ تَمْرٍ

(ك. ق. عن ابن عباس)

RE. 123/6 (*Inne sadakate'l-fitrı hakkun, vacibün alâ külli müslimin, sagîrin ev kebirin, zekerin ev ünsâ, hurrun ev memlûkûn, hâdırın ev bâdın; sâun min şaîrin, ev temrin.*)

(*Inne sadakate'l-fitrı hakkun, vacibün alâ külli müslimin*) “Fıtır sadakası her müslümana haktır, vaciptir; (*sagîrin ev kebirin, zekerin ev ünsâ, hurrun ev memlûkûn, hâdırın ev bâdın*) küçük veya büyük olsun, erkek veya kadın olsun, hür veya köle olsun, şehrli veya köylü olsun... (*Sâun min şaîrin, ev temrin*) Arpadan veya hurmadan bir sa' olarak.”

⁶ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, 569, no:1492; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.172, no:7515; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.141, no:17; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.553, no:24135; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.59, no:7908.

Fıtır sadakası, Ramazan Bayramı'nda verdiğimiz sadakadır ki, güneş doğmadan evvel verilmesi herkes için vaciptir.

Daha bugün doğmuş çocuk, bu doğan çocuğa da bu sadaka vacibdir. Ölecek, ölmemiş daha, nefes alabiliyor, ona da vacibdir. İster erkek ister kadın olsun, ister köylü olsun, ister şehirli olsun, herkes için vacibdir.

f. İnsanların Arasını Düzeltmek

Taberânî, Hz. Ali RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

إِنَّ صَلَاحَ ذَاتِ الْبَيْنِ أَكْبَرُ مِنْ

عَامَّةِ الصَّلَاةِ وَالصِّيَامِ

(طب . عن علي)

RE. 123/7 (*Inne salâha zâti'l-beyni, a'zamü min àmmeti's- salâti, ve's-sıyâmi*)

(*Inne salâha zati'l-beyni*) “İki kişinin arasını düzeltmek, (*A'zamu min àmmeti's-salâti ve's-sıyami*) geceleri kıldığın nafile namazdan, gündüzleri tuttuğun nafile oruçlardan daha büyüktür.”

İki kişinin arasını ıslah etmek, bulmak, barıştırmak; iki dargını barıştırmak. İster karı-koca, ister komşu, ister akraba... Bu iki

⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.97, no:168; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.367, no:14791; Hz. Ali RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.60, no:7911.

kişi arasını bulup barıştırmak, nafile olarak kılacağınız en bŸyŸk ibadetlerden, namazdan ve oruştan daha a'lâdır, ŸstŸndŸr.

İ'tikâf bŸyŸk ibadettir. Ramazan'ın son on gŸnŸnde camilere kapanıp çıkmaz dışarıya, ibadetle meşgul olur.

Abdullah ibn-i Abbas RA, bir gŸn Peygamber Efendimiz'in mescidinde itikâfta iken, bir kişi yanına gelerek selâm verdi ve oturdu. İbn-i Abbâs RA:

“–Kardeřim, seni kederli ve mahzun gŸrŸyorum.” dedi

“–Evet, ey RasŸlŸllah'ın amcaoğlu, kederliyim! Falan şahsın benim Ÿzerimde hakkı var. Fakat řu kabrin sahibi (Allah RasŸlŸ) hakkı için sŸylŸyorum ki borcumu Ÿdeyemiyorum.”

“–Senin için onunla konuşayım mı?”

“–İstersen konuş!”

Abdullah ibn-i Abbâs RA ayakkabılarını giyerek mescidden ıktı. Adam ona:

“–İtikâfta olduğunu unuttun mu, niçin mescidden çıktın?” diye seslendi.

İbn-i Abbâs RA, Peygamber Efendimiz'in kabrine iřaret ederek:

“–Hayır! Ben, řu kabirde yatan muhterem zâttan işittim ki, ‘Her kim din kardeşinin bir ihtiyaını karşılamak için gayret eder ve onu giderirse, bu onun için benim mescidimde (Mescid-i Nebevî'de) on yıl i'tikâfta kalmaktan daha hayırlıdır.’ buyurdu.”

İ'tikâfın üç çeşidi var: Biri sünnet, biri vacib, biri de müstehab...

“—Şu işim olursa, şu kadar gün camide kalayım!” diye adanmışsa, bu vacib olur.

Kurban adamak gibi. “Şu işim olursa, çocuk askerden sağ salim gelirse kurban keseceğim!” diye adak adasa, o iş olunca kesmesi vacib olur.

Ramazan'ın 20'sinden sonuna kadar olan i'tikâf vardır, sünnettir.

Bir de camiye girerken, *neveytü'l-i'tikâf* (İ'tikâfa niyet ettim.” deriz ya, işte beş dakika otururuz, on dakika otururuz. O da nafîle i'tikaftır.

g. Murabıtın Namazı

Ebü's-şeyh ve Beyhakî, Ebû Ümâme RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

إِنَّ صَلَاةَ الْمُرَابِطِ تَعْدِلُ خَمْسِمِئَةَ صَلَاةٍ
وَنَفَقَةَ الدِّينَارِ وَالدِّرْهَمِ مِنْهُ
أَفْضَلُ مِنْ تِسْعِمِئَةِ دِينَارٍ يُنْفِقُهُ فِي غَيْرِهِ

(أبو الشيخ، هب. عن أبي أمامة)

⁸ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.43, no:4295; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.389, no:3724; İbn-i Ebî Âsım, *Cihad*, c.II, s.705, no:313; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.323, no:10714; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.61, no:7913.

RE. 123/8 (*Inne salâte'l-murabiti ta'dilü hamsemieti salâtin, ve nafakatü'd-dînâri ve'd-dirhemi minhü efdalü min tis'imieti dînârin yünfikuhû fî gayrihî.*)

(*Inne salâte'l-murabiti ta'dilü hamsemieti salâtin*) “Murabıtın, yâni Allah yolunda nöbet tutan kimsenin namazı, beş yüz namaza muadildir. (*Ve nafakatü'd-dînâri ve'd-dirhemi minhü*) Ve onun fi sebilillâh bir dinar ve dirhem harcaması, (*efdalü min tis'imieti dînârin yünfikuhû fî gayrihî*) Allah yolunda olmayan 900 dinardan efdaldır.”

Nöbet bekleniyor ya hudutlarda... Nerede olursa olsun, askerin nöbeti var ya... Nöbetinde, namazını da kılıyor. O nöbet yerinde kıldığı namaz, başka yerde kıldığı beş yüz namaza denktir.

Bizim cemaatle namazımızın mükâfatı yirmi yedi kattır. Büyük camilerde daha fazladır. Ama burada askerin nöbet sırasında kıldığı namaz, beş yüz kat daha fazla sevap oluyor. Onun nöbet esnasında harcadığı bir dinar, başka bir hayra verdiği 900 dinardan daha efdal oluyor.

h. Bir Kişinin Yemeği İki Kişiyeye Yeter

İbn-i Mâce, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

⁹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IX, s.463, no:3246; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.259, no:7444; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.37, no:127; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.656, no:5819; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.234, no:40717; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.62, no:7918.

إِنَّ طَعَامَ الْوَاحِدِ يَكْفِي الْإِثْنَيْنِ وَإِنَّ طَعَامَ
الْإِثْنَيْنِ يَكْفِي الثَّلَاثَةَ وَالْأَرْبَعَةَ
وَإِنَّ طَعَامَ الْأَرْبَعَةِ يَكْفِي الْخَمْسَةَ وَالسِّتَّةَ

(د . عن عمر)

RE.123/9 (*Inne tàme'l-vâhidi yekfi'l-isneyni, ve inne taàme'l- isneyni yekfi's-selâsete ve erbeate, ve inne taàme'l-erbeati yekfi'l-hamsete ve's-sittete.*)

(*Inne tàme'l-vâhidi yekfi'l-isneyni*) “Bir kişinin yemeği iki kişiye, (*ve inne taàme'l-isneyni yekfi's-selâsete ve erbeate*) iki kişinin yemeği üçe ve dörde, (*ve inne taàme'l-erbeati yekfi'l-hamsete ve's-sittete*) dört kişinin yemeği de beş ve altıya yeter.”

Bir kişilik yemeğiniz vardı, tam yiyecektiniz. Kapı çalındı, bir misafir daha geldi. O yemek ikinize de yeter. Bir kişilik ama ikinize yeter.

“—Yok canım, bana yetmez o, ikimize nasıl yetecek?”

Sen Allah'a dayan, bu misafiri al bu yemeğe!

İki kişilik yemeğiniz vardı, bir misafir daha geldi. O yemek üç kişiye de yeter. Üçüncü de iştirak etsin.

“—Bu sadece bize yeter, o gelirse aç kalırız!” deme. Allah ona bereket verir, üçünüzü de doyurur; dörde de yeter.” Dört kişilik yemeğiniz var; beşe de yeter, altıya da yeter.

1. Deccal Medine'ye Giremez

Taberânî, Temîm-i Dârî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

إِنَّ طَيْبَةَ الْمَدِينَةِ وَمَا نَقَبُ مِنْ أَنْقَابِهَا إِلَّا
عَلَيْهِ مَلَكٌ شَاهِرٌ سَيْفَهُ لَا يَدْخُلُهَا الدَّجَالُ أَبَدًا

(طب . عن تميم الدارى)

RE. 123/10 (*Inne taybete'l-medînete, ve mâ nekabün min enkàbihâ, illâ aleyhi melekün şâhirün seyfehû, lâ yedhulühe'd- deccâlü ebeden.*)

(*Inne taybete'l-medînete*) “Taybe Medine'dir. (*Ve mâ nekabün min enkàbihâ*) Onun geçitlerinden hiçbiri yoktur ki, (*illâ aleyhi melekün şâhirün seyfehû*) melekler orada kılıcını sıyırıp beklemiş olmasın. (*Lâ yedhulühe'd-deccâlü ebeden*) Ona ebediyyen Deccal giremez.”

Taybe Medine-i Münevvere'nin adlarından birisidir. Çok adı var Medine-i Münevvere'nin, burada bir tanesi geldi. *Taybe*, *tıyb* kelimesinden geliyor; temiz ve helâl, güzel koku demektir.

¹⁰ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.54, no:1269; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.663, no:5836; Temîm-i Dârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.248, no:34893; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.65, no:7922.

Bu helal ve temiz koku nasıl insanın hoşuna gider. Suyun temizinde, güzelinde insan nasıl yıkanır, pisliklerini giderirse; *Taybe* de insanın günahlarını giderir. O memleketin tozu, toprağı dahi temizdir. Orada mesela bizim buradaki temizliğı yapmazlar, itina etmezler, dikkat etmezler yani. Sokaklara çöpler dökülmüştür, arabalar geçer, tozlar uçar, oralara konar, hiç kimse buna rağmen hasta olmaz. Niçin? Toprağı da şifa, tozu da şifa, kendisi de şifa... Her hastalığa şifa... Allah affetsin kusurlarımızı...

Yalnız şimdi bizim büyük hatamız var. Mesela oradan gelen hurmaları mikrop var diyerekten, zavallı hacıların hurmalarını gümrük yerlerine dökerler hep... Bu hem kabahat, hem çok günah, ayıp bir şey... Sonra buradan aldığımız hurma, sanki başka hurma mı? Burada da alıyorsun çarşıdan hurmayı. Bu hurma da oradan gelen hurma işte...

Saatlerin üzerinde cam var. Bakıyorsun saatin altına toz girmiş. Nereden girmiş? Giriyor. Onun için onlar da her şeye şifadır. Eğer şifa olmasa, oraya gidenler hep hasta olurdu.

Şehre giren yollar var ya, bu yollardan hiçbir yol yoktur ki, orada bir melek kılıcını böyle çekmiş olarak durmasın. Oraya deccal denilen bir mel'un var, o mel'unu oraya sokmamak için. Allah şerrinden muhafaza etsin...

İnsanların da böyle deccali var. Ben çok iyi adamım diyor, çok methediyor kendini. Herkes de bakıyor. Görünüşü iyi, ama içi bozuk. İman yok içerisinde, sahtekâr...

Müslümanım diyerekten insanları kandırıyor. Birtakım şeytanlar ulema kıyafetine girecek. Hocayım diyerekten ortaya çıkacak.

Bu Deccal başka mahlûk değil, insan, fakat sahtekâr biri... İşte o yalnız Medine-i Münevvere'ye giremeyecek. O melekler tanıyacak onu, Medine'ye sokmayacak. Allah cümlemizi muhafaza etsin...

Onun için her peygamber ümmetini bu Deccal sakınmaları için uyardı. Peygamber SAS Efendimiz de bize şöyle dua etmemizi tavsiye etmiştir:¹¹

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ
عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ مَحْيَا وَالْمَمَاتِ
وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ

¹¹ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.412, no:588; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.277, no:5514; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.258, no:2342; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.356, no:721; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.715, no:1955; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.154, no:2702; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.463, no:7953; Taberânî, *Dua*, c.I, s.199, no:620; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIII, s.295; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.50, no:2288; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.323, no:984; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.524, no:3494; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1262, no:3840; İmam Mâlik, *Muvatta* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.215, no:501; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.242, no:2168; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.280, no:999; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.241, no:694; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.29, no:10939; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.304, no:1021; Taberânî, *Dua*, c.I, s.198, no:619; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.VII, s.371; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.30; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

(*Allàhümme innî eüzü bike min azâbi cehennem, ve min azâbi'l-kabr, ve min fitneti'l-mahyâ ve'l-memât, ve min şerri fitneti'l-mesîhi'd-deccâl.*)

(*Allàhümme innî eüzü bike min azâbi cehennem*) “Ey benim Rabbim, cehenneme düşüp orada azab görmekten, cehennemlik olmaktan ben sana sığınırım.”

(*Ve min azâbi'l-kabr*) “Kabir azabından da koru yâ Rabbi! Öyle bir şey de başımıza gelmesin...”

(*Ve min fitneti'l-mahyâ ve'l-memât*) “Ölümün ve yaşamın, ölmenin ve yaşamının fitnesinden de sana sığınırım.”

(*Ve min şerri fitneti'l-mesîhi'd-deccâl*) “Mesîhi'd-Deccâl'in fitnesinin şerrinden de yâ Rabbi, sana sığınırım.”

Yâ Rabbi! Sen bizi cehenneme atma! Cehennemden azabından sana sığınırım yâ Rabbi!

Kabirde azap var, Allah korusun... İnsan imansız gitti miydi, cevabını orada veremedi miydi, kabirde öyle bir azap var ki, kıyamete kadar... Orada televizyon gibi her gün cehennemdeki yeri gösterilecek. Gözünün önüne getirilecek, burası senin yerin denilecek. Orada perişan olacak. Onun için kabir azabından Allah'a sığınıyoruz.

Üçüncüsü; “Dünya ve ahiretin fitnelerinden de sana sığınırım yâ Rabbi!” Dördüncüsü de, “Mesîhi'd-deccâl'in şerrinden sana sığınırım yâ Rabbi!” diyoruz.

Cenab-ı Peygamber'den, "Bunu namazlarda *Ettahiyyatü*'den sonra, salevatlardan sonra okuyun diye rivayetler var. Onun için Pakistan ahalisi mutlaka bunu namazın arkasından okurlarmış.

Deccal hakkında bir kitap yazmışlar, bu kitabın sekizinci sayfasında da bu duayı yazmışlar. Adamın oğlu namaz kılmış. Babası sormuş:

"—Oğlum bu duayı okudun mu?"

"—Okumadım babacığım!"

"—Öyleyse namazı yeniden kıl!" demiş.

"—Elham'ı okumayanın namazı nasıl sahih olmuyorsa, o duayı okumayanın da namazı sahih olmuyor." diyor.

Ama biz bilmiyoruz da yapmıyoruz. Allah kusurlarımızı affetsin. Bu deccalin şerrinden Allah hepimizi muhafaza etsin.

Bu Medine'ye giremediği gibi, imanlı kalplere de giremez. Melek şehri koruyacak, imanlı insanların melekleri var... Gözümüzün meleği var, kulaklarımızın melekleri var, ağızımızın melekleri var. İçimizin melekleri var. Yediklerimizi, içtiklerimizi koruyan meleklerimiz de var... Cenab-ı Hak inşaallah bize de deccallerin yüzünü göstermez, vücutlarımıza da sokmaz.

i. Kur'an Bilgisi ve Cennetin Dereceleri

İbn-i Mürdeveyh, Hz. Aişe RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²

إِنَّ عَدَدَ دَرَجِ الْجَنَّةِ عَدَدُ آيِ الْقُرْآنِ فَمَنْ دَخَلَ
الْجَنَّةَ مِمَّنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ لَمْ يَكُنْ فَوْقَهُ أَحَدٌ

(ابن مردويه عن عائشة)

RE. 123/11 (*Inne adede derece'l-cenneti, adede âyi'l-kur'âni, femen dehale'l-cennete mimmen karae'l-kur'âne lem yekün fevkahû ehadün.*)

(*Inne adede derece'l-cenneti, adede âyi'l-kur'âni*) “Cennetin dereceleri, Kur'an'ın ayetleri adedinceidir. (*Femen dehale'l-cennete mimmen karae'l-kur'âne lem yekün fevkahû ehadün*) Cennete giren kimseler içinde Kur'an okuyandan daha üstün kimse olamaz.”

Cennet var ya, bu cennetin dereceleri var. Cennetin dereceleri Kur'an-ı Kerim'in ayetleri kadardır. Yâni altı bin altı yüz küsürdür. Kur'an okumasını bilen insan cennete girdi miydi, bundan daha üstün kimse olmayacak. En yüksek makama o nail olacak.

Onun için şimdi buradaki kardeşlere bir ricam:

Ne pahasına olursa olsun, mutlaka Kur'an öğrenmeli, okumalı. Kur'an ancak düşünerekten, manasını tefekkür ederekten okunur. Ama bir Arap değiliz, manasına aşına değiliz, herkes de alim değil. Onun için biz okuruz, hatmederiz, Cenab-ı Hak'tan sevabını isteriz.

¹² *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.512, no:2272; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.72, no:7939.

Onun için, bir müslüman Kur'an okumasını bilmiyorsa, onun evi, örümcek ağıyla kaplı harap bir eve benzer. Orada hayır yoktur. Yani onun gönlünde hayır yoktur. Kur'an okumasını bilmeyen gönüller, hayırsız gönüllerdir. Onun için her müslüman hiç olmazsa; doksan yaşında da olsun, yüz yaşında da olsun gene Kur'anı öğrenmeye çalışacak.

İnsan hiç olmazsa bir Fatiha'yı beller, İhlas Sûresi'ni beller, İna a'taynayı beller. Beller mi, beller... Hepsini bellemek en efdali.

Şimdi hafızlara elleşmeyin. Niçin? Kusursuz insan oluyor mu, olmaz. Ama ne kadar kusurlarımız varsa, Kur'an onların içindeyken Allah onları affeder. Hatta onları toprak da yemez.

Hatta Bursa'da bir cami var ismi hatırıma gelmedi ama bu camide bir defter var. Herkes oraya bir not yazıyor camiyi ziyaret edince... Ben de gittim, baktım defterin başında bir hadise yazılı. Hadise şöyle:

Orada yatan zât hocasının mezarında cesedinin durup durmadığını öğrenmek için mezarı açmış. Ne kadar sonra ise bakmış hocası duruyor mezarında. Çürümemiş, cesediyle duruyor. Fakat mezarını açtığından dolayı hocasının hoşuna gitmemiş, gözleri kör olmuş.

Büyük bir alim bu zât, gözleri kör olmuş. Cenâb-ı Peygamber'i görmüş rüyasında, Cenâb-ı Peygamber demiş ki:

“—Bir tefsir yaz!”

“—Yâ Rasûlallah, gözlerim kör, göremiyorum ki nasıl yazayım?”

Mübarek hırkasından bir parça pamuk vermiş. “Sür bunu gözlerine!” demiş. Gece onu sürmüş sürekli gözlerine, gözleri açılmış.

Sonra alim uyanmış, bakmış ki pamuk üzerinde, ama gözleri de açılmış. Tefsirini yazmış ve “Her gelen okusun da duysun bu hadiseyi.” diyerek bu hâdiseyi o deftere yazmış.

Allah cümlemizi affetsin... Ahiret alemi, bambaşka bir alem. Bizim aklımızın, fikrimizin almayacağı bir alem.

Onun için bak Medine-i Münevvere'nin ismi *Taybe*; nefisleri pisliklerden temizleyici. Su nasıl pislikleri temizlerse, Medine-i Münevvere de insanları öyle temizler.

Bugün bizim babamız, dedemiz sağ ise, zaman zaman onları ziyaret etmek gerekmez mi? Şimdi bayram da gelmiş. Babamızı ziyaret edip, “Babacığım nasılsın?” demek, evlâdın vazifesi değil midir? Vakti varsa ziyaret eder, vakti olmazsa başka... Şimdi vesait de var.

E babaların babası olan Hz. Peygamber için ne dersin? Hâli vakti yerinde olan kimselerin Medine'ye gidip, onu ziyaret etmesi gerekmez mi?

Geçen bir kitap okuyordum, hoşuma gitti, Peygamber SAS Efendimiz için güzel bir mersiye yazmış. Okudukça bayılıyorum.

Allah şefaathlerine erdirsin...

j. İSÂ AS Hakkında

Hakîm-i Tirmizî, Zâfir ibn-i Süleyman RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

إِنَّ عَيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ كَانَ يَمْشِي عَلَى الْمَاءِ
وَلَوْ إِزْدَادَ يَقِينًا لَمْشَى فِي الْهَوَاءِ

(الحكيم عن زافر بن سليمان معضلاً)

RE. 124/1 (*Inne ise'bne meryeme kâne yemşî ale'l-mâi, velev izdâde yakînen lemeşâ fi'l-hevâ.*)

(*Inne ise'bne meryeme kâne yemşî ale'l-mâi*) Meryem oğlu İsa AS su üzerinde yürüyordu. (*Velev izdâde yakînen lemeşâ fi'l-hevâ*) Eğer yakînini artırsa idi, havada da yürürdü.”

Hz. Meryem'in oğlu İSÂ AS... İSÂ AS Allah'ın bir kuludur, Hz. Meryem'in de oğludur. Ama babası yok. Nasıl oldu? Adem AS'ı babası yokken, Allah nasıl yarattıysa, İSÂ AS'ı da babasız yarattı. Babasız evlat olur mu? Olur ya... Adem AS nasıl oldu.

İsa AS suyun üzerinde yürürmüş. Peygamberlere Cenab-ı Hak mucize vermiştir. Ben peygamberim dediği vakitte;

¹³ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.III, s.170; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.363, no:5099; İbn-i Kâni', *Mu'cemü's-Sahabe*, c.II, s.287, no:474; Zâfir ibn-i Süleyman RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.439, no:7342; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.83, no:7968.

“—Nereden bileyim senin peygamber olduğunu. Sen de benim gibi bir adamsın. Senin peygamber olduğunu bilmem için bir şeyler göster bakayım. Hünerler göster de ben de senin peygamber olduğunu bileyim!”

“—Ne istiyorsun?”

“—Şu suyun üstünde yürü bakalım!”

Suyun üzerinde yürür mü insan? Batar. Ama İsâ AS yürüyor, batmıyor.

Bizim büyüklerimizden de suyun üzerinde yürüyenler çoktur. Nasıl olur? İşte o insanlar İsevî meşrepli oluyorlar. Mânen İsâ AS mertebesine ulaşır insanlar, suda batmaz. İbrahim AS mertebesine erişen insanı, ateş yakmaz. Ateşi eline alır, ağzına alır. Allah cümlemizi affetsin...

“—İsâ AS suda yürürdü, eğer onun Allah’a olan yakınlığı daha fazla olsaydı gökte de yürürdü.” buyrulmuş.

Suda yürümek mahlûk mertebesinde... Balık yüzüyor, kurbağa da yüzüyor, ördekler de yüzüyor. Suda yüzmek, yürümek pek hüner değil. Biz yürüyemeyiz başka da... Havada yürümek, çok iş var canım.

Râbiatü’l-Adeviyye var ya, Allah şefaatine nail etsin cümlemizi... Meczub bir kadın. Hasan-ı Basri Hz.’nin zamanında yaşamış. Hasan-ı Basri konuşacak, o gelmedikçe konuşmazmış.

“—Niçin konuşmuyorsun hocaefendi!”

“—Benim sözümü siz anlayacak kabiliyette değilsiniz!” dermiş. “Rabia gelsin de o zaman başlayacağım!” dermiş.

Hasan-ı Basri onunla evlenmek istemiş.

Râbiatü’l-Adeviyye:

“—Olmaz, benim derdim çok. Bu kadar dert içinde bir de evliliğin derdini alamam!” demiş.

Bakmış ikna etmek mümkün olmuyor, başlamış suda yürümeye...

Râbia demiş:

“—Bununla beni aldatamazsın. Suda Allah’ın mahlûkları da yürüyor, ördekler de yürüyor.” demiş.

Bu sefer gökte uçmuş.

“—Onunla da kandıramazsın, sinekler de uçuyor havada demiş.”

Biz çok aptalız. Öyle birisinde bir şey görsek, ayaklarını öperiz. Ama yakîni arttıkça, insanlardaki kabiliyetler de artıyor. Rüyalarımızda nasıl uçuyorsak, bu ceset hayatta da uçuyor. Allah yakınlık ihsan etsin cümlemize...

Onun için *yakîn* zor şey. Üç mertebesi var diyorlar. Mesela bize rahmetlik Hocamız şöyle anlatırdı:

Bir arkadaşın baklavayı anlatır: Şöyle yapılır, böyle pişirilir, rengi şöyledir, tatlısı şöyle dökülür. Sen de öğrenirsin. Buna *ilme’l-yakîn* derler.

Bir gün baklavacı dükkânının önünden geçerken:

“—Gel gel, hani ben sana söylemiştim ya, bak şunu görüyor musun? İşte bu baklavadır.” der arkadaşın. O zaman ayne’l-yakîn görüyorsun, baklava buymuş diyorsun.

Baklavacı dükkânına girersiniz, arkadaşın sana baklava ikram eder. Baklavayı yersin, tadını tadarsın. O zaman hakka’l- yakîn baklavayı öğrenmiş olursun. bu artık.

Demek ki ilim kâfi değil, görmek de kâfi değil. Ancak tadınca baklavayı tam öğrenmiş olursun. Onun için, Cenab-ı Hakk’a kendini tam mânâsıyla vermeyen, bu yakîne erişemez.

k. Musîbete Sabrın Karşılığı

Tirmizî, İbn-i Mâce, Beyhakî ve İbn-i Cerir, Enes ibn-i Mâlik RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

إِنَّ عِظَمَ الْجَزَاءِ مَعَ عِظَمِ الْبَلَاءِ الصَّبْرُ عِنْدَ
الصَّدْمَةِ الْأُولَى وَإِنَّ اللَّهَ إِذَا أَحَبَّ قَوْمًا ابْتَلَاهُمْ
فَمَنْ رَضِيَ فَلَهُ الرِّضَا وَمَنْ سَخِطَ فَلَهُ السَّخَطُ

(ت. حسن غريب. ه. هب. وابن جرير عن أنس)

RE. 124/2 (*Inne izâme’l-cezâi, mea izâmü’l-belâi, es-sabru inde sadmeti’l-ûlâ, ve inna’llâhe izâ ehabbe kavmen ibtelâhüm, femer radiye felehû’r-rıdâ, ve men sahita felehû’s-sahatu.*)

(*Inne izâme'l-cezâi, mea izâmü'l-belâi*)
“Mükâfatın büyüklüğü, belânın büyüklüğü nisbetindedir. (*Es-sabru inde sadmeti'l-ûlâ*)

Sabır belânın ilk geldiği zamandadır. (*Ve inna'llâhe izâ ehabbe kavmen ibtelâhüm*)
Allah bir kavmi sevdiğinde onlara rahatsızlık, hastalık verir. (*Femen radiye felehû'r-rıdâ*)
Kim razı olur, sabrederse, Allah'ın rızasına nail olur. (*Ve men sahita felehû's- sahatu*) Kim öfkelenirse, ona da Allah'ın gazabı vardır.”

Mükâfatların büyüğü, belâlara sabırla olur. Hastalık, rahatsızlık, bir şeyler geldi; o anda sabredecek.

“—Aman yâhu yandım, yok mu doktor!” diye telaşlanmayacak. Sabret bakalım! Cenab-ı Hak bir kavmi sevdiği vakitte, onlara ibtilalar verir, rahatsızlıklar, hastalıklar verir. Kim o ibtilalar sabreder, razı olursa, Allah onu mükâfatlandırır.

Kardeş geliyor bize, kafasından rahatsız. Çok acaip konuşmalar yapıyor. “Allah bana şunları verdi, bunları verdi.” diye söyleniyor.

Onun için Allah'tan afiyet istemek lazım! Afiyet büyük nimettir. İbtılâlara sabretmek herkesin harcı değil.

¹⁴ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.415, no:2320; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.144, no:9782; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.170, no:1121; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.27; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.331, no:6802; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.74, no.7943.

I. Selâm Vermenin Usûlü

İbnü's-Sünnî, Ebû Temîme el-Huceymî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵

إِنَّ عَلَيْكَ السَّلَامُ تَحِيَّةَ الْمَوْتَى

إِذَا لَقِيَ أَحَدَكُمْ أَخَاهُ فَلْيَقُلْ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

(ابن السنن عن أنس)

RE. 124/3 (*Inne aleyke's-selâmü tahiyete'l-mevtâ, izâ lakıye ehadüküm ehâhü, felyekul: Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû.*)

(*Inne aleyke's-selâmü tahiyete'l-mevtâ*) “Aleyke's-selâm; ‘Allah’ın selâmı sana olsun!” ölülere verilecek selâmdır. (*İzâ lakıye ehadüküm ehâhü*) Sizlerden biri din kardeşine rastlayınca, (*felyekul: Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû*) ‘Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû; Allah’ın selâmı, rahmeti, bereketi sana olsun!’ desin.”

¹⁵ İbnü's-Sünnî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, c.I, s.446, no:235; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1289; Ebû Temîme el-Huceymî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.119, no:25275; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.78, no:7953.

m. Hz. Fatıma'nın Muhteremliđi

Bezzâr, Ebû Ya'lâ, Taberânî ve Hâkim, Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶

إِنَّ فَاطِمَةَ أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَحَرَّمَ اللَّهُ

ذُرِّيَّتَهَا عَلَى النَّارِ

(البزار، ع. طب. ك. عن ابن مسعود)

RE. 124/5 (*Inne fatımete ahsenet fercehâ, feharrama'llàhu zürriyyetehâ ale'n-nâri.*)

(*Inne fatımete ahsenet fercehâ*) “Fatıma ırzını muhafaza etti. (*Feharrama'llàhu zürriyyetehâ ale'n-nâri*) Allah onun zürriyetine Cehennemi haram etti.”

Bekir Hâkî Efendi vardı ya rahmetli:

“—Ehl-i beyte elleşmeyin! Haklarında ileri geri konuşmayın! Hz. Fatıma'nın evlatlarıdır bunlar. Şefaatçileri o olacak.” derdi.

Allah ıslah etsin hepimizi...

¹⁶ Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.165, no:4726; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.295, no:1829; Ukaylî, *Duafâ*, c.VI, s.53, no:1333; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.337, no:338; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.59; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.88; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.174; Ebû Nuaym, *Hilye*, c.IV, s.188; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.IV, s.322, no:910; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.108, no:34220; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.86, no:7973.

Hız. Fatıma RA, Peygamber SAS'ın kerime-i muhteremeleri. Hız. Ali Efendimiz'le evli idiler. Hız. Ali zengin değildi, fakr u zaruret içindeydiler. Gündeliğe gider para kazanırdı. Hız. Fatıma hepsine razı. Hayatını anlatan kitaplar var, okusanız iyi olur.

Bir gün Rasûlüllah SAS'ın sashabından birisi ile bir yere gidiyorlardı. Hız. Fatıma'nın evinin önünden geçerlerken;

“—Kızıma uğrayalım da öyle gidelim!” dedi.

Çaldılar kapıyı;

“—Kızım Fatıma, biz geldik! Ama yanımda filan var!”

“—Baba, başımı örtecek bir şeyim yok! Arkamdaki örtüyü başıma alsam, ayaklarım açılıyor; aşağı örtsem, başım açık kalıyor.” dedi.

O günkü hali tasavvur edin. Şu bizim bugünkü nimetlere gark oluşumuzu düşünün! Allah affetsin kusurlarımızı... Ne kadar nankörlük var... Bir *el-hamdü lillâh* demesini bile beceremiyoruz sofradan kalkarken. O kadar nimetleri yiyoruz da...

“—Nereye gidiyorsun mübarek! Bu kadar nimeti sana veren Allah' bir hamd etsene...”

Birisi sana bir şey verse;

“—Teşekkür ederim, eksik olmayın! Allah kesenize bereket versin!” diye teşekkür etmek bir insanlık vazifesidir.

Bu kadar nimeti veren Allah'a bir hamd etmek de yok mu ya hu?

Eskiden bizim mendillerimiz olurdu büyük büyük böyle, çevre de derlerdi buna... Peygamber SAS'in bu çevrelerden büyük bir mendili varmış, kızına vermiş;

“—Al kızım, bunu ört başına da biz girelim içeriye!” demiş.

Onun için kızı gelin olurken babası diyecek ki:

“—Kızım bak, döverler de kolunu kırarlarsa, kolunu yeninde saklayacaksın, göstermeyeceksin kolunun kırıldığını. Sen benim evimden çıktın artık buraya ancak misafir olarak gelirsin, burası senin evin değil. Senin evin bundan sonra kocanın evi!” diyecek.

Bunun zıddına:

“—Kızım ha, bak sana bir şey yaparlarsa, hemen bırak gel!” derse, o evlilik yürümez.

n. Kadının Kötülüğü ve İyiliği

Ebû Nuaym, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷

إِنَّ فُجُورَ الْمَرْأَةِ الْفَاجِرَةَ كَفُجُورِ أَلْفِ فَاجِرٍ
وَإِنَّ بِرَّ الْمَرْأَةِ الْمُؤْمِنَةِ كَعَمَلِ سَبْعِينَ صَدِيقًا

(حل . عن ابن عمر)

RE. 124/6 (*Inne fücûra'l-mer'eti'l-fâcireti, kefücûri elfi fâcirin; ve inne birrû'l-mer'eti'l-mü'mineti, keameli seb'îne sadîkan.*)

Allah affetsin kusurlarımızı, mağfiret etsin...

(*Inne fücûra'l-mer'eti'l-fâcireti*) Ahlâksız bir kadının ahlâksızlığı, (*kefücûri elfi fâcirin*) bin ahlaksız erkeğin ahlâksızlığından daha kötüdür. (*Ve inne birrû'l-mer'eti'l-mü'mineti*) Sâliha bir mü'mine kadının iyiliği, (*keameli seb'îne sadîkan*) yetmiş tane sâlih erkeğin iyiliği gibidir.”

o. Fakirlerin Cennete Girmeleri

Taberânî, Said ibn-i Âmir RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁸

إِنَّ فُقَرَاءَ الْمُسْلِمِينَ يُزْفُونَ كَمَا يُزْفُ الْحَمَامُ
فَيُقَالُ لَهُمْ قِفُوا لِلْحِسَابِ فَيَقُولُونَ وَاللَّهِ مَا
تَرَكْنَا شَيْئًا نَحَاسِبُ بِهِ فَيَقُولُ اللَّهُ
عَزَّ وَجَلَّ صَدَقَ عِبَادِي فَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
قَبْلَ النَّاسِ بِسَبْعِينَ عَامًا

(طب . عن سعيد بن عامر)

¹⁷ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.101; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.398, no:45089; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.88, no:7978.

¹⁸ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.58, no:5508; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.460, no:17897; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXI, s.146; Saîd ibn- i Âmir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.474, no:16615; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.94, no:7987.

RE. 124/7 (*İnne fukarâe'l-müslimîne yüzeffûne kemâ yüzeffü'l- hamâmü, feyukâlü lehüm: Kıfû li-hisâbi! Feyekülüne: Va'llâhi mâ tereknâ şey'en nuhâsebü bihî. Feyekülü'llâhu azze ve celle: Sadaka ibâdî, feyedhulûne'l-cennete kable'n-nâsi bi-seb'îne âmen.*)

(*İnne fukarâe'l-müslimîne yüzeffûne kemâ yüzeffü'l-hamâmü*) “Müslümanların fakirleri Cennete güvercinler gibi uçarak gidecekler. (*Feyukâlü lehüm*) Melekler onlara diyecekler ki: (*Kıfû li-hisâbi*) Hesaba dursanıza! Hesap kitap olmadan öyle gitmek olur mu? (*Fyekülüne*) Onlar da diyecek ki: (*Va'llâhi mâ tereknâ şey'en nuhâsebü bihî*) Vallahi hesaplık bir şeyimiz yok! Hesap verilecek bir şey bırakmadık ki biz, ne durduruyorsunuz bizi?”

(*Fyekülü'llâhu azze ve celle*) “Aziz ve Celîl olan Allah buyuracak ki: (*Sadaka ibâdî*) Kullarım doğru söylüyorlar, bırakın! (*Fyedhulûne'l-cennete kable'n-nâsi bi-seb'îne âmen*) Onlar Cennete herkesten yetmiş yıl önce girerler.”

ö. Fakirler Zenginlerden Önce Cennete Girecek

İbn-i Mâce, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹

¹⁹ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.352, no:2274; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.150, no:4113; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.21, no:33784; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.95, no:7989.

إِنَّ فُقَرَاءَ الْمُهَاجِرِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ
أَغْنِيَائِهِمْ بِمِقْدَارِ خَمْسِ مِئَةِ سَنَةٍ

(هـ . عن أبي سعيد)

RE. 124/8 (*Inne fukarae'l-muhàcirîne yedhulûne'l-cennete kable aġniyâihim bi-mikdâri hamsi mieti senetin.*)

(*Inne fukarae'l-muhàcirîne*) “Mekke-i Mükerre-me'den Medine'ye gelen muhacirlerin fakirleri, (*yedhulûne'l-cennete kable aġniyâihim bi-mikdâri hamsi mieti senetin*) zenginlerinden beş yüz sene evvel cennete girecekler.”

Yine aynı mevzuda:

Deylemî Ebû Berze RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰

إِنَّ فُقَرَاءَ الْمُسْلِمِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ
أَغْنِيَائِهِمْ بِمِقْدَارِ أَرْبَعِينَ عَامًا حَتَّى يَتَمَنَّى
أَغْنِيَاءُ الْمُسْلِمِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنَّهُمْ كَانُوا
فُقَرَاءَ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّ أَغْنِيَاءَ الْكُفَّارِ
لَيَدْخُلُونَ النَّارَ قَبْلَ فُقَرَائِهِمْ بِمِقْدَارِ أَرْبَعِينَ
عَامًا حَتَّى يَتَمَنَّى أَغْنِيَاءُ الْكُفَّارِ
أَنَّهُمْ كَانُوا فِي الدُّنْيَا فُقَرَاءَ

(الديلمى عن أبى برزة، وفيه نفع بن الحارث متروك)

RE. 124/9 (İnne fukarâe'l-müslimûne yedhulûne'l-cennete kable avniyâihim bi-mikdâri erbaine àmen, hattâ yetemennâ ağniyâe'l-müslimûne yevme'l-kiyâmeti, ennehüm kânû fukarâen fi'd-dünyâ; ve inne ağniyâi'l-küffâri leyledhulûne'n-nâre kable fukarâihim, bi-mikdâri erbaîne àmen, hattâ yetemennâ ağniyâü'l- küffâra, innehüm kânû fi'd-dünyâ fukarâe.)

(İnne fukarâe'l-müslimûne yedhulûne'l-cennete kable avniyâihim bi-mikdâri erbaine àmen) “Müslümanların fakirleri zenginlerinden kırk yıl evvel Cennete girerler. (Hattâ yetemennâ ağniyâe'l-müslimûne yevme'l-kiyâmeti) O gün zenginler temenni ederler ki: (Ennehüm kânû fukarâen fi'd-dünyâ) ‘Keşke biz de dünyada iken fakir olsaydık!’”

(Ve inne ağniyâi'l-küffâri leyledhulûne'n-nâre kable fukarâihim bi-mikdâri erbaîne àmen) Kâfirlerin zenginleri de, fakirlerinden kırk sene evvel Cehenneme girerler. (Hattâ yetemennâ ağniyâü'l- küffâra) Hatta kâfirlerin zenginleri temenni ederler ki: (İnnehüm kânû fi'd-dünyâ fukarâe) ‘Keşke biz de dünyada iken fakir olsaydık.’ Hiç olmazsa cehenneme kırk yıl geç girerdik.”

²⁰ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.231, no:883; Ebû Berze RA'dan.

p. Yetimleri Sevindirmek

İbnü'n-Neccâr, Ukbe ibn-i Âmir RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا دَارُ الْفَرَحِ
لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ يَتَامَى الْمُؤْمِنِينَ

(حمزة بن يوسف، وابن النجار عن عقبه بن عامر)

RE. 125/2 (*Inne fi'l-cenneti dâren, yukâlû lehâ dârü'l-ferahi, lâ yedhulühâ illâ men ferraha yetâme'l-mü'minîne.*)

(*Inne fi'l-cenneti dâren*) “Cennete bir ev vardır.” Allah hepimize nasib etsin... (*Yukâlû lehâ dârü'l-ferahi*) Onun adına *Dârü'l-ferah* diyorlar. (*Lâ yedhulühâ illâ men ferraha yetâme'l-mü'minîne*) Oraya ancak müminlerin yetimlerini sevindirenler girecek.”

r. Cennette Bir Derece

Deylemî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَرَجَةً لَا يَبْلُغُهَا إِلَّا ثَلَاثَةٌ إِمَامٌ

²¹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.170, no:6008.

²² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.219, no:842; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.235, no:44289; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.104, no:8011.

عَادِلٌ أَوْ ذُو رَحْمٍ وَصَوْلٌ أَوْ ذُو عِيَالٍ
صَبُورٌ لَا يَمُنُّ عَلَى أَهْلِهِ مَا يُنْفِقُ عَلَيْهِمْ

(الديلمى عن أبي هريرة)

RE. 125/3 (*Inne fi'l-cenneti dereceten, lâ yeblüguhâ illâ selâsetin: İmâmün âdilün, ev zû rahimin vesûlün, ev zû iyâlin sabûrun; lâ yemünnü alâ ehlihî, mâ yünfıku aleyhim.*)

(*Inne fi'l-cenneti dereceten*) “Cennetteki bir vardır. (*Lâ yeblüguhâ illâ selâsetin*) O dereceye ancak şu üç sınıf erer:

1. (*İmâmün âdilün*) “Adaletli devlet başkanı.”
2. (*Ev zû rahimin vesûlün*) “Sıla-i rahim yapan, akrabasını yoklayan adam.”
3. (*Ev zû iyâlin saburun*) “Çoluk çocuğu çok, başı kalabalık ama sabırlı adam. (*Lâ yemünnü alâ ehlihî, mâ yünfıku aleyhim*) Yediriyor, içiriyor, giydiriyor ama onlara verdiğini başlarına kakmıyor; nankörler falan da demiyor.”

s. Geçim Kaygısının Karşılığı

Deylemî, Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³

²³ Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.VIII, s.362, no:1612; Sehâvî, *Mekâsîdü'l- Hasene*, c.I, s.213, no:254 Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.482, no:16639; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XLI, s.272, no:44863.

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَرَجَةً لَا يَنَالُهَا إِلَّا أَرْبَابُ
الْهُمُومِ أَيُّ فِي طَلَبِ الْمَعِيشَةِ

(الديلمى عن أبي هريرة.)

RE. 125/4 (*Inne fi'l-cenneti dereceten, lâ yenâlühâ illâ erbâbü'l- humûmi, eyyu fî talebi'l-maîşeti.*)

(*Inne fi'l-cenneti dereceten*) “Cennette bir derece vardır. (*Lâ yenâlühâ illâ erbâbü'l- humûmi, eyyu fî talebi'l-maîşeti*) Oraya ancak geçim kaygısı çeken gam ve keder sahipleri kavuşur.”

Adam ekmek parasını her zaman bulamıyor, iş bulamıyor. Akşama eve eli boş gideceğim diye kaygılanıyor. Bu kaygı günahları affettiriyor. İşte cennette de bir derece var ki, Cenab-ı Hak o dereceyi, böyle geçim kaygısı çekenlere veriyor.

Ş. Cennetteki Bir Köşk

Deylemî, Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan rivayet etmiş,. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَقَصْرًا حَوْلَهُ الْبُرُوجُ وَالْمُرُوجُ
لَهُ خَمْسَةُ آلافِ بَابٍ لَا يَدْخُلُهُ وَلَا يَسْكُنُهُ
إِلَّا نَبِيٌّ أَوْ صِدِّيقٌ أَوْ شَهِيدٌ أَوْ إِمَامٌ عَادِلٌ

(الديلمى عن ابن عمرو)

RE. 125/5 (*Inne fi'l-cenneti lekasran, havlehü'l-burûcu ve'l-murûcu, lehû hamsetü âlâfi bâbin, lâ yedhulühû velâ yeskünühû illâ nebiyyün, ev sıddîkun, ev şehîdün, ev imâmün âdilün.*)

(*Inne fi'l-cenneti lekasran*) “Cennette bir köşk vardır ki, (*havlehü'l-burûcu ve'l-murûcu*) etrafı burçlar, otluk, sulak yerlerle çevrilidir. (*Lehû hamsetü âlâfi bâbin*) Beş bin de kapısı vardır. (*Lâ yedhulühû ve lâ yeskünühû illâ nebiyyün, ev sıddîkun, ev şehîdün, ev imâmün âdilün*) Buraya ancak peygamber, sıddık, şehid ve adaletli hükümdarlar girer, oturabilir.”

Bu onlara mahsus. Allah bize de ihsan eylesin...

t. Allah İçin Birbirini Sevmenin Karşılığı

Ebü'ş-şeyh Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁵

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَعَمُودًا مِنْ ذَهَبٍ عَلَيْهِ مَدَائِنٌ مِنْ
زَبْرَجِدٍ تُضِيءُ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ كَمَا تُضِيءُ الْكَوْكَبُ
الدُّرِّيُّ فِي جَوِّ السَّمَاءِ لِلْمُتَحَابِّينَ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

(أبو الشيخ في العظمة عن أبي هريرة)

²⁴ Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.382, no:2487; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.355, no:8997; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.311, no:19739; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

²⁵ *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.17, no:24708.

RE. 125/6 (*Inne fi'l-cenneti leamûden min zehebin, aleyhi medâinü min zebercedin, tudîü li-ehli'l-cenneti, kemâ kevkebi'd-dürriyyü fî cevvi's-semâi, li'l-mütehâbbîne fi'llâhi azze ve celle.*)

(*Inne fi'l-cenneti leamûden min zehebin*)
“Muhakkak cennette altından bir yüksek yer vardır. (*Aleyhi medâinü min zebercedin*) Onun üzerinde zeberced denilen kıymetli taştan yapılmış birçok şehirler vardır.”

(*Tudîü li-ehli'l-cenneti,*) “Güneş camlara vurduğu vakit nasıl ziyası başka tarafa akis yapıyorsa, bu zeberced denilen cevher de ehli cennete aydınlık verir. Güneş nasıl dünyayı aydınlatıyor, öyle aydınlatır, (*Kemâ kevkebi'd-dürriyyü fî cevvi's-semâi*) Gökteki *Kevkebi'd-Dürri* denilen yıldız nasıl yere ışık veriyor, aydınlık veriyorsa, bu da diğer cennetlere ışık verir.”

“—Bu şehirleri Cenâb-ı Hak kimlere verecek acaba?”

(*Li'l-mütehâbbîne fi'llâhi azze ve celle*)
“Bunlar Allah için dar-ı dünyada birbirlerini sevenlere verilecek.” Dünyada iken Allah için birbirimizi sevdik miydi, bu cennet evleri bizim olacak.

Allah affetsin kusurlarımızı...

Onun için müslümanlıkta küslük yok, dargınlık yok, birbirine arka çevirmek yok, birbirinin aleyhinde konuşmak yok, birbirinin kusuru görmek yok, yok oğlu yok yani. Hep birbirimizin

kardeşiyiz, hem de öz kardeşiz. Ana bir baba bir, hepimiz Adem AS'ın evlâtlarıyız. Hem rabbimiz Allah, peygamberimiz Muhammed Mustafa SAS, kitabımız da Kur'an... Bendeki kusur senden daha çok... Sen bilmiyorsun belki ama Allah biliyor.

Onun için kusurdan, kabahatten dolayı birbirlerine küsmek, dargınlaşmak... Yalnız Allah için küersen küersin. O Allah'a karşı bir edepsizlik etmişse, ondan dolayı küersin ama bu küsmek dolayısıyla da birbirimize silah çekecek, bıçak çekecek değiliz yani. Onu iyiliğe çevirmek için, bu günahından vaz geçirebilmek için gayret edeceksin.

Allah cümlemizi affetsin de bu makamlara nail olan kullarından eylesin... Allah birbirimizi Allah için sevmeyi bizlere nasib etsin...

Şimdi Müslümanların birbirlerinin aleyhindeki hadiseler gözümüzün önünde... Söylemeye de lüzum yok bunları. Bu neden oluyor? Hepimiz bu memleketin evlâdıyız. Ne Bulgaristan'dan geldik, ne de Yunanistan'dan... Ne Bulgarız, ne Yunan; hep Türküz, hep müslümanız. Ama bu ihtilâf neden? Kitabımızdan haberimiz yok, dinimizden de haberimiz yok... Dinimize de uymuyoruz, ondan...

u. Cennetteki Yüz Derece

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî ve İbn-i Hibbân, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁶

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مِئَةَ دَرَجَةٍ أَعَدَّهَا اللَّهُ

لِلْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا بَيْنَ الدَّرَجَتَيْنِ كَمَا

بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ فَإِذَا سَأَلْتُمُ اللَّهَ فَاسْأَلُوهُ

الْفِرْدَوْسَ فَإِنَّهُ أَوْسَطُ الْجَنَّةِ وَأَعْلَى الْجَنَّةِ

وَفَوْقَهُ عَرْشُ الرَّحْمَنِ وَمِنْهُ تَفَجَّرُ أَنْهَارُ الْجَنَّةِ

(حم. خ. حب. عن ابى هريرة)

RE. 125/7 (*Inne fi'l-cenneti miete derecetin, eaddeha'llàhu li'l- mücâhidîne fî sebili'llâhi, mâ beyne'd-dereceteyni kemâ beyne's- semâi ve'l-ardı; feizâ seeltümu'llàhe fe's'elühü'l-firdevse, feinnehû evsatu'l-cenneti ve a'le'l-cenneti; ve fevkahû arşu'r-rahmâni, ve minhü tefecceru enhâru'l-cenneti.*)

(*Inne fi'l-cenneti miete derecetin*) “Cennette yüz derece vardır. (*Eaddeha'llàhu li'l- mücâhidîne fî sebili'llâhi*) Allah-u Teâlâ bunları fi sebîlillâh harp eden mücâhidler için hazırlamıştır. (*Mâ beyne'd-dereceteyni kemâ beyne's-semâi ve'l-ardı*) Her iki derecenin arası gökle yer arası gibidir.”

²⁶ Buhârî, *Sahîh*, c.IX, s.354, no:2581; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.335, no:8400; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.471, no:4611; Ebû Hüreyre RA'dan.

(*Feizâ seeltümu'llàhe fe's'elühü'l-firdevse*)
“Siz Allah'tan cennet istediğiniz zaman
Firdevs-i A'lâ'yı isteyin! (*Feinnehû evsatu'l-
cenneti ve a'le'l-cenneti*) Çünkü o cennetin
hem ortası, hem de a'lâsıdır. (*Ve fevkahû
arşu'r-rahmâni*) Onun üstünde Arş-ı A'lâ vardır.
(*Ve minhü tefecceru enhâru'l-cenneti*) Cennet
nehirleri de oradan kaynar.”

Mücahid deyince yalnız düşmanın karşısına
çıkıp top atan, kurşun atan değil; namaz
kılmak da bir mücahededir, oruç tutmak
da bir mücahidliktir, ders okumak da bir
mücahededir, okutmak da bir mücahededir.
Neler var ise...

Niçin bir müslüman evlâdı Kur'an'ını bilmesin?
Onu öğretmek bir vazifedir. Onun için cehd,
uğraşmak... Uğraşacaksınız, bir müslümanın
Kur'anı öğrenmesi için elinden geleni
yapacaksınız. İşte bu yüz dereceyi Cenab-ı Hak
bu mücahide veriyor.

Allah'a dua ettiğiniz zaman Firdevs-i A'lâ'yı
isteyin! Firdevs-i A'lâ cennetin en güzel
yeridir. Onun üstünde Rahmân'ın Arş'ı vardır.
Cennet nehirleri buradan çıkar. Dört nehirdir,
bir kökten çıkar. Bir kısmı süzme bal, içenlere
şifa verir. Bir kısmı süttür. Bir kısmı bakarsın
şarap ama dünya şarabı değil, ahiret şarabı.
İnsana zevk verir.

Allah affetsin kusurlarımızı, cümlemizin...

ü. Cennetin Büyüklüğü

Tirmizî, Ebû Saîd el- Hudrî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁷

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مِئَةَ دَرَجَةٍ لَوْ أَنَّ الْعَالَمِينَ
اجْتَمَعُوا فِي إِحْدَاهُنَّ لَوَسِعَتْهُمْ

(ت. غريب عن أبي سعيد)

RE. 125/8 (*Inne fi'l-cenneti miete deracetin, lev enne'l- àlemîne'ctemeù fî ihdâhünne, levesiathüm.*)

(*Inne fi'l-cenneti miete deracetin*) “Cennette yüz derece var. (*Lev enne'l-àlemîne'ctemeù fî ihdâhünne*) Şu bütün âlemler, yer gök neler varsa onun bir tanesine konsa, (*levesiathüm*) hepsini içine alır.” Boş kalır, dolmaz yani. O kadar geniş bir yer. Daha doksan dokuzu da var...

v. Cennetteki Bir Köşk

İbn-i Nasr, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁸

²⁷ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.76, no:2455; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.29, no:11254; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.530, no:1398; Ebû Saîd el- Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.451, no:39222; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.116, no:8032.

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَغُرَفًا يَرَى مَنْ فِي ظَاهِرِهَا مَنْ فِي
بَاطِنِهَا وَيَرَى مَنْ فِي بَاطِنِهَا مَنْ فِي ظَاهِرِهَا
لِمَنْ أَطَابَ الْكَلَامَ وَأَفْشَى السَّلَامَ وَأَطْعَمَ الطَّعَامَ
وَأَدَامَ الصِّيَامَ وَبَاتَ لِلَّهِ قَائِمًا وَالنَّاسُ نِيَامٌ

(ابن نصر عن ابن عمر)

RE. 125/9 (*Inne fi'l-cenneti le-gurafen, yerâ men fî zâhirihâ men fî bâtınıhâ, ve yerâ men fî bâtınıhâ men fî zâhirihâ; li-men etâbe'l- kelâme, ve efşe's-selâme, ve et'ame't-taàme, ve edâme's- sıyâme, ve bâte lillâhi kaimen ve'n-nâsi niyâmün.*)

(*Inne fi'l-cenneti le-gurafen*) “Cennette öyle köşkler vardır ki, (*yerâ men fî zâhirihâ men fî bâtınıhâ*) dışarıdaki kimse içeridekini görür, (*ve yerâ men fî bâtınıhâ men fî zâhirihâ*) içerideki kimse dışarıdakini görür.”

Mâni yok yâni. Duvarsız bir yer, duvarları nurdan.

“—Bu köşkler kimin için?”

²⁸ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.70, no:2450; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.274, no:1268; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.306, no:2136; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.344, no:438; Hz. Ali RA'dan. Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.233, no:1247; Abdullah ibn-Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.886, no:43509; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.113, no:8026.

(*Li-men etàbe'l-keîâme*) “Bunlar sözü hoş olanlara güzel söz söyleyenlere; (ve *efşe's-selâme*) selâmı çok verenlere, (ve *et'ame't-taàme*) yemeği çok yedirenlere, (ve *edâme's-sıyâme*) oruca devam edenlere, (ve *bâte li'llâhi kâimen ve'n-nâsi niyâmün*) ve gece insanlar uyurken, kalkıp Allah rızası için namaz kılanlara verilir.”

Şimdi bu duvarın arkasını biz göremeyiz. Ama o cennetteki duvar mâni olmuyor. Dışardakini görüyor, dışarıdaki de içeridekini görüyor. İçli dışlı mâni yok ortada...

İnsanın tabii şu hayatta gözü doymuyor. Eski ecdad mesela kulübelerde, küçük, basık evlerde yaşamışlar. Şimdi bugün gayet güzel evler var, kaloriferli, içerisinde her şeyi içerisinde. Fakat kimi insanın gözü doymuyor, daha da iyisini arıyor.

Derken bu sefer gâvurlar icad etmişler bir ev, dönüyor böyle. Bazen bu tarafa dönüyor, bazen o tarafa dönüyor, bazen denize doğru dönüyor; dönen bir ev...

Şimdi cennette de böyle gayet güzel köşkler var.

Kimler içinmiş cennette bu güzel köşkler:

1. (*Li-men etàbe'l-keîâme*) “Güzel söz söyleyenler için.”

Gayet güzel konuşuyor, tatlı konuşuyor. Acı söz söylemiyor, hatır kırıcı söz söylemiyor, gönül yıkıcı söz söylemiyor. Gâvur olsun, müslüman olsun herkese iyi davranıyor.

Tatlı söz yılanı deliğinden çıkarır. Acıyla korkutursun ama o da senden soğur. E ne işe yaradı? Sen benden soğudun, ben de senden soğudum. Hiçbir işe yaramadı.

Acı söylemek, insanlara verilen gururun bir alâmetidir; birden bir acı söyler, yıkar seni. Ondan sonra o da pişman olur. Ama iyi bir şey değil. Gönül kırıldı mı yapamazsın.

“—Yine barışıyorum, gene hatırını da alırım.”
deme!

Gönül sırça saraydır, kırıldı mıydı bir daha tamir olmaz. O acı kalır içeride. Bıçak yarası, kurşun yarası geçer. Fakat söz acısı geçmez bir acıdır. Onun için ağzını tatlıya alıştıır, daima güzel konuş, karşındaki insanı kırmamaya çalış.

Ama ters söylüyor, yanlış söylüyor. Eh herkesin, aklı, bilgisi, edebi bir değil. Sen onu hoş gör, gene ona güzel şeyler söyle!

2. (*Ve efşe's-selâme*) “Selâmı çok verenler için.”

Onun için, daimâ kardeşlerine:

“—*Es-selâmü aleyküm!*”

“—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!*”

“—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekatühû!*” gibi güzel iltifatlarla, Allah-u Celle ve A'lâ'nın bize öğrettiği selâmı ver!

Sana birisi “*Es-selâmü aleyküm!*” dediği vakitte, sen daha güzel olarak, “*Ve aleyküm selâm, ve rahmetu'llâhi, ve berekâtühû*” de! Bunu öğren!

3. (*Ve et'ame't-taàme*) “Çok yemek yedirenler için.” Sen de yiyici değil yedirici olmaya bak! Daima sofran açık olsun, elin açık olsun!

4. (*Ve edâme's-siyâme*) “Bir de oruca devam edenler için.”

Pazartesi Perşembe'yi bırakmıyor, ayın 13'ü 14'ü 15'i diyor bırakmıyor. Bir gün tutuyor bir gün yiyor. Onu da bırakmıyor.

Oruç korkulacak bir şey değil. Oruç insana sıhhat verir.

5. (*Ve bâte li'llâhi kâimen ve'n-nâsi niyâmün*) “Gece insanlar uyurken, kalkıp Allah rızası için namaz kılanlar için.”

Gece herkes uyurken, o kalkıp Allah-u Teâlâ'nın divanında el bağlayıp “*Allahu ekber!*” der, namaz kılar. İşte bu Cenâb-ı Hakk'ın hoşuna gittiğinden dolayı, o güzel cenneti de onlara da veriyor.

Allah cümlemize nasib etsin...

Allah kusurlarımızı affeyesin... Tefvikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Sevdiği ve razı olduğu kulları arasına cümlemizi kabul eylesin... *Li'llâhi'l-fâtihah!*

Mehmed Zâhid KOTKU

İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü